

YANGI O`ZBEKISTONDA TA'LIM, TARBIYA VA MA'NAVIYAT MASALASI

G'aniyeva Charos G'ayrat qizi
TDPU 1-bosqich magistranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada mamlakatimizda jamiyat hayotining ma'naviy-ma'rifiy asoslarini mustahkamlash, yosh avlod qalbida vatanimiz taqdiri va kelajagi uchun daxldorlik va mas'uliyat hissini oshirish, yot g'oyalarga qarshi mafkuraviy immunitetni kuchaytirishga yo'naltirilgan targ'ibot tizimi shakllanganligi yoritilgan. Bu borada muallifning shaxsiy nuqtai nazari o'z ifodasini topgan.

Kalit so'zlar: ma'naviyat, ta'lim, yosh avlod tarbiyasi, taraqqiyot, strategiya, Vatan, jamiyat, mafkuraviy immunitet.

ОБРАЗОВАНИЕ, ВОСПИТАНИЕ И ДУХОВНОСТЬ В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ

Ганиева Чарос Гайратовна
Магистрант 1 курса ТГПУ

Аннотация: В данной статье освещено формирование в нашей стране системы пропаганды, направленной на укрепление духовно-просветительских основ жизни общества, повышение в сердцах подрастающего поколения чувства сопричастности и ответственности за судьбу и будущее нашей Родины, усиление идеологического иммунитета против чуждых идей. По этому поводу выражается личное мнение автора.

Ключевые слова: духовность, образование, воспитание подрастающего поколения, развитие, стратегия, Родина, общество, идеологический иммунитет.

EDUCATION, UPBRINGING AND SPIRITUALITY IN THE NEW UZBEKISTAN

Ganiyeva Charos Gayratovna
1st ear master's student of TSPU (Uzbekistan)

Abstract: This article highlights the formation of a propaganda system in our country aimed at strengthening the spiritual and educational foundations of society, increasing the sense of belonging and responsibility for the fate and future of our Motherland in the hearts of the younger generation, strengthening ideological immunity against alien ideas. The author's personal opinion is expressed on this matter.

Key words: spirituality, education, upbringing of the younger generation, development, strategy, homeland, society, ideological immunity.

Bugungi kunda dunyoda globallashuv jarayonlari kuchayib, tinchlik va barqarorlikka qarshi yangi tahdid hamda xatarlar toboro ko`payib bormoqda. Bunday murakkab va taxlikali vaziyat sohada amalga oshirilgan ishlarni tanqidiy baholab, uning faoliyatini zamon talablari asosida takomillashtirishni taqazo etmoqda. Bu esa oila, mahalla va ta'lim muassasalarida yoshlar tarbiyasi, chekka hududlar va mahallalarda uyushmagan yoshlar bilan aloqa o`rnatish, bo`sh vaqtlarini mazmunli tashkil etishga e'tibor qaratilmoqda. Ular ongiga iqtisodiy, siyosiy islohatlarni teran yetib borishi va ularni hayotga tatbiq eta olishi uchun sharoitlar yaratib berilmoqda. Shunday ekan mamlakatimizda yashayotgan har bir fuqaro o`z taqdiriga va mamlakat kelajagiga nisbatan yuksak mas'uliyatni, vatan oldidagi burchini chuqur anglamog`i lozimdir.

Yoshlarda hayotga bo`lgan qat'iy ishonch va qarashlarni shakllantirish, vatanga, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida hamda zararli ta'sirlar va oqimlarga qarshi tura oladigan qilib tarbiyalashda ma'naviyatning o`rni beqiyosdir. Shu boisdan biz ta'limni tarbiyadan ajratmagan holda olib boramiz.

Jamiyat hayotining ma'naviy-ma'rifiy asoslarini mustahkamlash maqsadida “Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish va sohani rivojlantirishni yangi bosqichga ko'tarish to'g'risida” Prezident qarori qabul qilindi. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohatlar va bunyodkorlik ishlari natijasida xalqimizning ongi tafakkuri, dunyoqarashi o`zgarmoqda. Yurtimizda huquqiy davlat, fuqorolik jamiyatini barpo etishda “Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari” degan

hayotbaxsh g`oyaning ahamiyati toboro ortib bormoqda. Ezgulik va vatanparvarlik tamoyiliga asoslangan ushbu g`oyani keng targ`ib qilish orqali jamiyatda sog`lom dunyoqarash va bunyodkorlikni umummilliy harakatga aylantirish darkor. Insonni inson qiladigan, uning ongi va ruhiyati bilan chambarchas bog`langan bu tushunchalar odam, jamiyat, millat va xalq hayotida hech narsa bilan o`lchab bo`lmaydigan alohida o`rin tutadi. Bu esa kelajak uchun daxldorlik va mas`uliyat hissini oshirish, yot g`oyalarga qarshi mafkuraviy immunitetni kuchaytirishga yo`naltirilgan targ`ibot tizimi shakllandi(1).

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev Miromonovich ta`kidlaganlaridek: O`zbekiston boy qazilma va tabiiy resurslarga, qudratli iqtisodiy va insoniy salohiyatga ega. Biroq bizning eng katta boyligimiz bu xalqimizning ulkan intellektual va ma`naviy salohiyatidir. “Farzandlarimiz bizdan ko`ra kuchli, bilimli, dono va albatta baxtli bo`lishlari shart” degan hayotiy da`vat har birimizning, otanalar va keng jamoatchilikning ongi va qalbidan mustahkam o`rin egallagan. Shu maqsadda yosh avlodga puxta bilim berish, ularni jismoniy va ma`naviy yetuk insonlar etib tarbiyalashimiz lozim. Biz yoshlarga doir davlat siyosatini hech og`ishmasdan qat`iyat bilan davom ettiramiz. Nafaqat davom ettiramiz balki bu siyosatni eng ustuvor vazifamiz sifatida butun zamon talab qilayotgan yuksak darajaga ko`taramiz. Yoshlarimizni mustaqil fikrlaydigan, yuksak intellektual va ma`naviy salohiyatga ega bo`lib, dunyo miqyosida o`z tengdoshlariga hech qaysi sohada bo`sh kelmaydigan insonlar bo`lib kamol topishi, baxtli bo`lishi uchun davlatimiz va jamiyatimizning bor kuch va imkoniyatlarini safarbar etamiz(2).

Shu o`rinda yangi O`zbekistonning 2022-2026-yillarga mo`ljallangan harakatlar strategiyasining beshinchi ustuvor yo`nalishi ham ma`naviy taraqqiyotni ta`minlash, ushbu sohani tubdan isloh etish va yangi bosqichga olib chiqishga qaratilgan. Maqsad qilib esa:

- ezgulik va insonparvarlik tamoyiliga asoslangan “Harakatlar strategiyasidan – taraqqiyot strategiyasi sari” g`oyasini keng targ`ib etish orqali jamiyatda sog`lom dunyoqarash va bunyodkorlikni umummilliy harakatga aylantirish;

- aholiga axborot-kutubxona xizmatini ko`rsatishni yanada rivojlantirish, kitobxonlikni keng ommalashtirish hamda “Kitobsevar millat” umummilliy g`oyani ro`yobga chiqarish;

- buyuk ajdodlarimizning boy ilmiy merosini chuqur o`rganish va keng targ`ib etish;

- jamiyatda millatlararo totuvlik va dinlararo bag`rikenglik muhitini mustahkamlash;

- tasviriy va amaliy san`at hamda dizayn yo`nalishlarini rivojlantirish, aholining badiiy-estetik didini yuksaltirish;

- O`zbekiston tarixini o`rganish va targ`ib qilishni yanada rivojlantirish;

- madaniyat va san`at sohalarini yanada rivojlantirish, madaniyat muassasalari va obyektlarining moddiy-texnik bazasini yanada yaxshilash.

Bunday ishonch va yaratilayotgan shart sharoitlarning barchasi yoshlarni, millatni, jamiyatni turli zararli g`oyaviy ta`sirlardan himoyalashga xizmat qiluvchi mafkuraviy immunitetni shakllantirishga xizmat qiladi. Ma`nan yetuk jismonan baquvvat bo`lgan yurtning kelajagi ham buyuk bo`ladi. Hadisi shariflarda ham keltirib o`tilganidek farzandlarimizga go`zal axloqdan yaxshiroq meros qoldirolmaymiz. Yosh avlodni vatanparvarlik, insonparvarlik kabi xislatlar bilan birga diniy bag`rikenglik, yuksak ma`naviyat egasi bo`lish hamda boshqa millatlarga nisbatan hurmat bilan qaraydigan, insoniy qadr-qimmatini e`zozlaydigan qilib tarbiyalashda ma`naviyatning o`rni beqiyosdir.

Birinchi prezidentimiz I.A.Karimov ta`biri bilan aytganda Ma`naviyat – insonni ruhan poklanish, qalban ulg`ayishga chorlaydigan, odamning ichki dunyosi, irodasini baquvvat, iymon-e`tiqodini butun qiladigan, vijdonni uyg`otadigan beqiyos kuch, uning barcha qarashlarining mezonidir.

Muxtasar aytganda ma`naviyatning iqtisod va siyosat bilan bir qatorda inson va jamiyat hayotidagi alohida mustaqil o`rni va ahamiyati mavjud.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 26.03.2021 yildagi PQ-5040-sonli “Ma`naviy-ma`rifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to`g`risida”gi qarori. Qonun hujjatlari ma`lumotlari milliy bazasi, 26.03.2021 yil, 07/21/5040/0243-son.

2. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.01.2022 yildagi PF-60-sonli “2022 – 2026-yillarga mo`ljallangan yangi O`zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to`g`risida”gi farmoni. Qonunchilik ma`lumotlari milliy bazasi, 29.01.2022 yil, 06/22/60/0082-son.

3. Karimov I.A. Yuksak ma`naviyat-yengilmas kuch. Toshkent: “Ma`naviyat”, 2008. – 67 b.

4. Mirziyoyev Sh.M. “Erkin va farovon, demokratik O`zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz” (O`zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag`ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo`shma majlisidagi nutqi). Toshkent: O`zbekiston, 2016. – 56 b.

5. O`zbekiston Respublikasining 14.09.2016 yildagi O`RQ-406-sonli “Yoshlarga oid davlat siyosati to`g`risida”gi qonuni. Qonunchilik ma`lumotlari milliy bazasi, 26.01.2022 yil, 03/22/747/0064-son.

